

GÖÇMEN ANLATILARININ İNSANİLEŞTİRİLMESİ VE ETKİLERİ

Dr. Müzeyyen Pandır - Işık Üniversitesi

Bu çalışma, yeni adı ile Sosyal Gelişim ve Dayanışma Derneği'nin (SGDD-ASAM) internet sitesinde yayınlanan göçmen hikâyelerini tematik ve içerik analizi yöntemlerini kullanarak incelemektedir. “İnsan Hikayeleri” başlığı altında yayınlanan yedi makaleden dördü, dört farklı Suriyeli göçmenin (üçü çocuk, biri kadın) Türkiye’de yaşadıkları göç deneyimlerini, başarılarını ve geleceğe dair hayallerini konu almaktadır. Başlıkla tutarlı olarak, hikayelerin en çarpıcı özelliği göçmenleri insanileştirme etkileridir. Bir temsil biçimi olarak insanileştirme, özellikle kişiselleştirme ve bireyselleştirme yoluyla gerçekleşmektedir. İlk olarak, göçmenler anlatılarda ilk isimlerinin kullanımı ve kişisel hikayelerinin anlatımı ile kişiselleştirilmiştir. Anlatılarda etnik kimlik ve göçle ilgili terimler (göçmen, mülteci, sığınmacı) kullanılmayarak göçmenlere yönelik kültürel farklılık algısı ve ayrıca göçmenlerin kimlik çatışmaları ortadan kaldırılmıştır. İkinci olarak, göçmenler ilgi duydukları alanlar ve hayata dair konular hakkında kendi görüşlerini sunarak ve geleceğe yönelik kişisel planları ve beklentileri hakkında konuşarak bireyselleştirilmiştir. Anlatılarda eğitim, umut ve yetkinlik ortak temalar olarak öne çıksa da göçmenler farklı becerileri ve geleceğe yönelik farklı beklentileriyle birbirlerinden farklılaşmaktadır. Göçmen olarak yaşadıkları olumsuz deneyimler ise anlatılarda dışarıda bırakılmıştır, bu da stereotipleştirmeye karşıt bir taktik olarak öne çıkmaktadır. Sonuç olarak, göçmen anlatılarında kullanılan bu stratejiler, göçmenlere yönelik kültürel farklılık algısını ortadan kaldırmakta ve göçmen

hikayelerini kendi hayatlarını inşa etmeye çalışan sıradan insanların hikayelerine dönüştürmektedir. Bu şekilde, göçmenin insanileştirilmesi aynı zamanda göçmeni fail olarak konumlandırmakta ve bir güçlendirme etkisi yaratmaktadır